

VLADIMIR STOJNIĆ

a 12-es sz. fotó

A párizsi önkormányzat kulturális bizottsága pályázatot írt ki *Városom legszebb fotója* címmel. Kevés pályamű érkezett be. A nyertes

munka a Diadalkaput ábrázolja, ferde nézetből, mint ahogy a Monceau park felől látható. A kapu alatt, a talapzatnál, gyalogosok oszlopa

halad át. Döntését a zsűri a monumentális épületekben megtestesülő gazdag történelem, valamint az utcai nyüzsgés által jelképezett eleven

párizsi szellem kapcsolatára alapozta. A szerző némi pénzjutalomban részesült, a fotót pedig kinagyították, és mindenfelé kiragasztották

a hirdetőtáblákra. A párizsiak nap mint nap láthatták az óriásplakátokat, mégse tűnt fel senkinek a képen a kis fekete kabátos nő,

aki elvegyült a kapu alatti tömegben. Ha a képet tovább nagyítanánk, a kabát zsebénél már kivehető lenne a kidudorodás is, amely valamivel

nagyobb, mint a nő zsebre tett keze. A munkából hazafelé igyekvő párizsiak szórakozottan felnéznek az óriásplakátra, és közben fogalmuk sincs, hogy

ez a fekete kabátos nő most szabadnak érzi magát. Először életében. Szapora léptekkel megy, zsebre tett kezében egy *Smith & Wesson 340PD*-t szorongat.

Várja őt egy ház a 14. kerületben. A Fermat utcában. A 48-as számú ház. Vonzza őt, akár a mágnes. A vékonyka testét borító zúzódásokat

nem érzi már. A hegeket, amelyek hosszú ideig megmaradnak egy szívós testen. Egy szenvedő testen. De most új lapot kezd. Egyszer s mindenkorra.

14. kerület. Fermat utca. 48-as ház. A nő közeleg. Kezében a szabadság, marokra fogva. A hazatérő párizsiak az óriásplakátra néznek. Nem látják őt.

* * * * *

szentpétervár jobban hasonlít
rómára, velencére, párizsra, amszterdamra
mint amennyire ezek a városok
hasonlítanak önmagukra.

vagyis, szentpétervár
semmire nem hasonlít.

a különféle helyzetek többszörös, egy-
idejű, rész szerinti jelenléte a semmihez
gravitál, gyorsabban a keleti vallások
tagadó jellegű transzcendenciájánál.

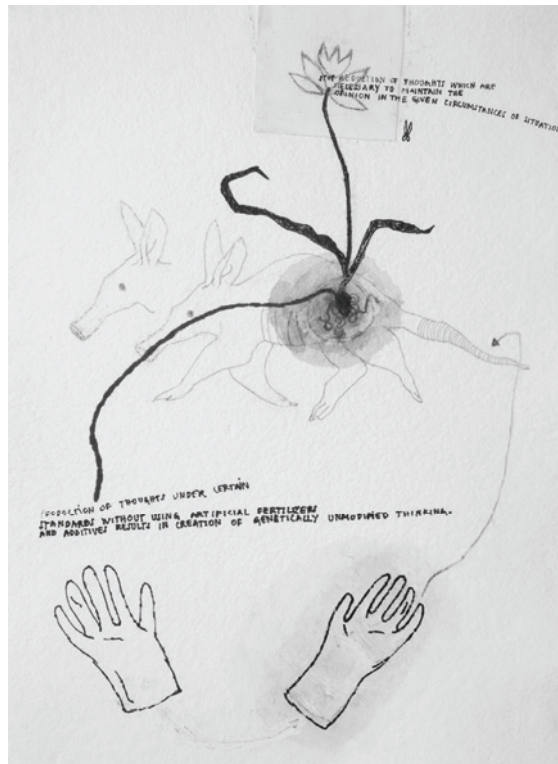
a fokozott energiafogyasztás miatt
Szentpétervár elővárosaiban, mielőtt be-
érnénk Rómába vagy Amszterdamba,
az ellen-metafizika fekete üregei láthatók.

félkész formák bukkannak fel a szemünk előtt.

az üresség eszményi menedékei ezek;
a megkezdett eltárgyasulás nem
önmagáról tanúskodik bennük, hanem
a hiányról, amely körül beteljesedik
példának okáért: egy rövidebb út során kinézünk

a városi busz ablakán – befejezetlen homlokzatú házak, elhagyott gyárak, egy önmagát író, ugyanakkor önmagát felszámoló szöveg. egy alumíniumtáblán adatok olvashatók a kiégett építési területen folyó munkálatokról. ezen a táblán minden megtalálunk: ki a megrendelő, ki a kivitelező, melyek a végső határidők, és mekkora összegeket fordítottak a beruházásra. az állványzatról egy építőmunkás lezuhant, a helyszínen életét vesztette. másnap írtak róla az újságok. vagy talán a cikk jelent meg előbb? ki tudja. mindenesetre az autóbusz tovább dőcög, és utazásunk már gondtalan, sőt ígéretes. a hintázó alumíniumtábla nyikorgása a háttérbe vész, az autóbusz pedig hamarosan megérkezik párizsba / amszterdamba / róamába / velencébe...

DANYI ZOLTÁN fordításai

TIJANA LUKOVIĆ